

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ל"ר מרטון ד"ר א. מרטון ז"ל

6 OLDAL (4-5 oldal) 4 SEKEL TEL-AVIV, 1981 NOVEMBER 22., VASÁRNAP 10.140 sz.

A SZÉTHUZÁS JEGYÉBEN

Marokkóban szerdán kezdődik az arab államfők csúcserőkezlete

Ma ül össze a 21 külügyminiszter előkészítő konferenciája

A különböző politikai tömbökhöz és érdekszférákhoz tartozó 21 arab állam külügyminisztere ma, vasárnap ül össze az ünnepélyesen felszított és fellobogozott marokkói Fez városában, hogy előkészítse a 21 államfő szerdán kezdődő csúcserőkezletét. Kiszivárgott hírek szerint Líbia kivételével valamennyi arab ország államfői szinten képviselteti magát, míg a szélsőséges Líbia közelebb, hogy nem Gádafi, hanem alacsonyabb rangú személyiség vesz részt képviselőként a csúcserőkezleten.

Politikai megfigyelők szerint jóformán semmi remény nincs arra, hogy az arab államfők megegyezésre jussanak a csúcserőkezleten.

A csúcserőkezleten az álló szauidai „béketerv” ügyében. Mint emlékeztet, a múlt héten kudarcba fulladt Fahd emir, a tervezett megszerkesztőjének kísérlete, hogy rávegye Szíriát a terv támogatására. Abd el-Chálím Chádám szíriai külügyminiszter tegnap világos céltzást tett arra, hogy kormányja elutasítja a tervezetet, elsősorban annak

hetedik pontja miatt, amely — célzás formájában — Izrael elismerését foglalja magában. Még szélsőségesebb álláspontot képvisel Líbia, amelynek vezére tárgyalni sem hajlandó a szauidai tervetvetővel. Tegnap egyébként Jászár Árafát Damaszkuszban járt, ahol kísérletet tett Szíria és a PFSZ álláspontjának egyeztetésére a béketervezet ügyében.

Ezt megelőzőleg Abu Ijjád, Árafát alvezére közölte, hogy megmáskította álláspontját a szauidai béketervezet ügyében, amennyiben

hajlandó azt elfogadni tárgyalási alapként, ha kihagyják belőle az Izrael elismerését tartalmazó cikket.

Hozzáfűzte, hogy a PFSZ hajlandó lesz minden fenntartás és változtatás nélkül támogatni a tervet, ha az Egyesült Államok azt minden javítás és kiigazítás nélkül magáévá teszi.

Beirut, (UPI, Reuter). — Az Á-Száfír című baloldali líbanoni lap tegnapi számában azt írta, hogy a palesztinai ellenállás támogatói messzemenő változások eszközölését követelik a szauidai béketervben, mielőtt arról egyáltalán tárgyalni lehetne a szerdán Fezben kezdődő csúcserő-

kezleten. A lap a „palesztinai ellenállás támogatói” alatt Szíriát, Líbiát, Algériát, Dél Jémet és a PFSZ-t érti, de ismeretes, hogy ezek között sincs teljes egyetértés a szauidai tervetvetővel való hozzáállás kérdésében.

Kubai diplomata héberül szidta Izraélt az UNO-ban

UNO-központ. (Reuter). — A „caballero” szó spanyolul „lovagot” vagy „gavallért” jelent, de Umelio Caballero kubai diplomata a hétfőn tanubizonyságot adott, hogy nem lovag és nem gavallér — legfeljebb jó nyelvértékkel bír. Caballero pénteken az UNO-központban különleges politikai bizottságának szószékén héber nyelven fordult a jelenlévő izraeli delegátushoz és kijelentette, hogy Izrael „minden nap újabb és újabb hübnöket követ el a palesztin nép ellen”. Utána rögtön lefordította saját szavait spanyolra, amely az UNO egyik hivatalos nyelve.

Az izraeli delegátus, Dávid Rámin, Izrael nagykövete Santo Domingóban, spanyolul válaszolt a kubai kiküldött szidalmaira és mértékletes hangon azt mondta, hogy állításai nélkülöznek minden tárgyi alapot és csak a szélsőséges arab államok érdekeit szolgálják. Kubai hírforrás szerint Caballero valószínűleg hazája tel-avivi nagykövetségén szolgált, mielőtt Kuba 1973-ban megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Izraellel.

Glass és Ráfáel kibékült

Dávid Glass volt VNP-képviselő megbeszélést folytatott Jicchák Ráfáel volt miniszterrel, aki, mint ismeretes, a multban a VNP egyik vezető tagja volt. A megbeszélés napirendjén politikai életbe való visszatérésének lehetősége szerepelt.

A találkozó egyben kibékülés is volt kettőjük között, minthogy Glass politikai pályája kezdetén Ráfáel „neveltje” volt, később azonban ellene fordult, és egyike volt azoknak, akiknek része volt Ráfáel eltávolításában a pártvezetőségben.

A legutóbbi választások előtt azonban Glass maga is hasonló belső párttevékenység áldozatá-

Karpov sakk-világbajnok maradt

MERANO, Olaszország (Reuter, UPI). — Anatolij Karpov nagymester az elkövetkező három évre is megőrizte sakk-világ bajnoki címét, miután pénteken megnyerte a Koresnoj nagymesterrel folytatott párosmérkőzés 18. játszmáját és ezzel 6:2 arányú győzelmet aratott (tiz döntetlen játékon kívül).

Szaktekintélyek véleménye szerint Karpov megérdemelten győzött, mert jobban, nyugodtabban és koncentráltabban játszott, mint öregedő ellenfele, akit leigélt erősen presszionált az a tény, hogy a szovjet hatóságok tusként tartják fogva feleségét és fiát.

Chábib ismét a Közelkeletre jön — a tüszünet megmentése érdekében

Valószínűleg a hétfőn érkezik

Philip Chábib amerikai diplomata a közel napokban, valószínűleg a hét végén ismét a Közelkeletre jön, hogy erőfeszítést tegyen az izraeli-libanoni tüszünet megmentésére. Ezt közölte pénteken Dean Fisher, az amerikai külügyminisztérium szóvivője.

A szóvivő kifejtette a továbbiakban, hogy a júliusban elért tüszünet aláírása óta többé-kevésbé stabilnak tűnik a helyzet Izrael és Líbanon között, de az utóbbi időben különböző feszültségek vannak és ez szükségesé tette Chábib újabb intervencióját. Fisher szerint Chábib a csütörtökre eső amerikai Hálaadási Ünnepe („Thanksgiving Day”) után jön a közel-keleti térségbe — valószínűleg szombaton, vagy vasárnap. Kíséretében lesz Morris Draper is, aki a közel-keleti ügyosztály alminiszteri rangban levő vezetője a State Departmentben. A két diplomata Izraelen és Líbanon kívül valószínűleg Szíriába és Szaudiába is ellátogat.

Amerikai főtisztviselők véleménye szerint a jelenlegi helyzet igen „puskaporos”

CHÁBIB

„Második felvonás”

és veszélyezteti a camp-davidi békefolyamat előrehaladását. Ezért Chábib látogatása során

erőfeszítéseket fog tenni a libanoni kormány megerősítésére is, ami megnyitja az utat a szíriai csapatok legalább részleges kivonulására Líbanonból.

Az Egyesült Államok érdeklődve van a Dél Líbanonban elhelyezett nehéz fegyverek kivonásában is, amellyel kapcsolatban Izrael állandóan panaszkodik azaz, hogy ez egyértelmű a tüszüneti egyezmény megszegésével a palesztinaiak részéről. Mint ismeretes, Begin miniszterelnök már hosszabb ideje követeli Philip Chábib küldetésének folytatását, többek között azért is, mert egyelőre nem sikerült elérnie a szíriai légharító rakéták békés uton való kivonását Dél-Líbanonból.

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője hangoztatta, hogy az Egyesült Államok továbbra is maximális erőfeszítéseket akar tenni a stabilitás megőrzése érdekében és Reagan elnök ezért felkérte Philip Chábibot, hogy térjen vissza a Közel-Keletre és folytassa félbeszakadt küldetését.

December 10-én kezdődik a kosárlabda BEK döntője

A Mákkábi Tel Aviv első mérkőzését itthon játssza a görög bajnok ellen

A Mákkábi Tel Aviv kosárlabda csapata csütörtökön este küssé „langyos”, álmos játék keletében 97:84 arányban legyőzte a német bajnok Saturn Köln együttesét, amely a mérkőzés első percében 6:0 (!) arányú meglepetésszerű vezetésre tett szert, de a továbbiakban igen gyengén játszott, így a végén 97:84 arányban győzött.

Az Európa-bajnok izraeli együttesben csak Berkovics nyújtott kielégítő teljesítményt és 30 pontot ért el. Perry 19, Zimmermann 16, Williams 14, La-soff és Silver 6-6, Áruesztzi 4, Keren 2 ponttal gazdagította csapatát mérlegét.

Igy a Mákkábi Tel Aviv — első alkalommal — veretlenül jutott be a döntő mezőnybe, miután fölényesen győzött mindhárom, idegenben lejátszott mérkőzésén is.

A döntő többi résztvevője: Barcelona (Spanyolország), Den Bosch (Hollandia), Squip Cantu (Olaszország), Panathenaios (Görögország) és Partizán Belgrád (Jugoszlávia). A görög bajnoksapat csak az utolsó pillanatban, Bulgáriában elért győzelmével biztosította szereplését a döntőben, miután 1 pont (!) különbséggel kiverte a szovjet bajnok CSZKA csapatát.

A tegnapi Münchenben megjelent sorsolás értelmében a Mákkábi Tel Aviv első mérkőzését december 10-én játssza Tel Avivban a Panathenaios ellen, majd egy héttel később, ugyanezen honi pályán, a Den Boschot látja vendégül. Négy héttel később, január 14-én a Mákkábi Belgrádban, majd január 21-én Barcelonában játszik. Január 28-án Jád Eljáhában mérkőzik meg az olasz bajnoksapat, február 4-én Athénben játszik visszavágót a Panathenaios ellen, február 11-én pedig Hollandiában áll ki a Den Bosch ellen. Két héttel később, február 25-én a Mákkábi a Partizán látja vendégül, március 4-én a Barcelona jön Jád Eljáhába, március 11-én pedig Barcelona (Spanyolország), Den Bosch (Hollandia), Squip Cantu (Olaszország), Panathenaios (Görögország) és Partizán Belgrád (Jugoszlávia). A görög bajnoksapat csak az utolsó pillanatban, Bulgáriában elért győzelmével biztosította szereplését a döntőben, miután 1 pont (!) különbséggel kiverte a szovjet bajnok CSZKA csapatát.

Abban az esetben, ha a Mákkábi Tel Aviv bejut a döntőbe, úgy azt áprilisban játsszák Kölnben.

Mély fájdalommal közöljük, hogy szeretett fivérem, sógorom, unokabátyám

ARDÓ JANI

Trencsén — Jacksonville

Floridiában elhunyt.

Gyászolják:

Árdó Pali és családja, Naharia;

Árad Gideon és családja, Petách Tikva

A Vatikáni Hásomér B'Transilvania chávérjai Izraelben és szerte a világban mély fájdalommal gyászolják

SÁMSON BANDI ז"ל

Kolozsvár — Haifa

felejtethetlen chávérunk elhunytát. Testvéri részvételünket fejezzük ki

TUNDÉRNEK, GYULÁNAK ÉS AZ ELÁRVULT CSALÁDNAK

RÖVIDEN

● Nyugat-Németország és a Szovjetunió megállapodást kötöttek — Amerika ellenkezése dacára —, hogy a Szovjetunió évi 30 milliárd köbméter földgázt szállít a németeknek. A megállapodást Brezsnyev ma kezdődő bonni látogatása során írta alá.

● Claude Cheysson francia külügyminiszter december 7-én két napos időtartamra Izraelbe jön, hogy előkészítse Mitterrand elnök februárjára tervezett izraeli látogatását. Cheysson decemberben Kairóba is ellátogat.

A labdarugó bajnokság eredményei

A labdarugó bajnokság tegnapi lebonyolított 9. fordulójában a következő eredmények születtek:

Simson—Hápoél Petach Tikva 2:1, Bné Jehuda—Mákkábi Natanja 1:0, Mákkábi Jaffa—Hápoél Tel Aviv 2:1, Hápoél Kfár Szába—Betár Jeruzsálem 1:0, Hápoél Beér Séva—Mákkábi Haifa 2:0, Mákkábi Tel Aviv—Hápoél Jeruzsálem 2:1, Hápoél Jehud—Bátár Tel Aviv 2:0, Hápoél Rison Lecion—Mákkábi Petach Tikva 2:2.

A TÁBLAZAT ÁLLÁSA: Bné Jehuda 14, Mákkábi Natanja 12, Hápoél Tel Aviv, Jehud és Mákkábi Petach Tikva 11, Mákkábi

Jaffa és Tel Aviv 10, Betár Jeruzsálem, Hápoél Rison Lecion és Kfár Szába 9, Hápoél Beér Séva és Simson 8, Mákkábi Haifa 7, Betár Tel Aviv 6, Hápoél Jeruzsálem 5, Hápoél Petach Tikva 4 pont.

AZ ORSZÁGOS LIGA EREDMÉNYEI: Hápoél Akkó—Mákkábi Jáve 0:0, Mákkábi Kirját Gát—Hápoél Felső Názáret 3:2, Mákkábi Amidár—Hákoách 2:0, Hápoél Bét Semes—Hápoél Tibériás 2:1, Hápoél Kirját Smona—Hápoél Haifa 2:0, Hápoél Ludd—Hápoél Bét Seán 3:2, Hápoél Rámát Gán—Betár Rámlá 1:0, Betár Natanja—Hápoél Tel Chánán 1:1.

A TÁBLAZAT: Mákkábi Jáve 14, Hápoél Rámát Gán és Ludd 13, Hápoél Bét Semes 11, Hákoách, Hápoél Kirját Smona és Bét Seán 10, Mákkábi Amidár és Kirját Gát 9, Betár Natanja 8, Betár Rámlá, Hápoél Haifa és Felső-Názáret 7, Hápoél Akkó és Tel Chánán 6, Hápoél Tibériás 4 pont.

A helyes tippelés: 2121222xx1111

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma is felhős, hűvös lesz az idő. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem, Cfat 4—12, Tel Aviv, Haifa 10—18, Afula 7—18, Tibériás 9—21, Ludd 8—20, Beér Séva 7—18, Ejlát 12—23 fok.

**MA KEZDŐDIK
ABU CHÁCÉRA
UJABB PERE**

Aháron Abu Chácéra munkaügyi és népjóléti miniszter, valamint volt munkatársa, Mose Gábáj pere ma reggel kezdődik a tel-avivi törvényszéken, Viktoria Osztrovski-Kohén bírónő előtt.

A bíróság előző határozata értelmében a per üléseit vasárnap, hétfőn, szerdán és csütörtökön tartják annak befejezéséig.

Mint ismeretes, a minisztert és közeli munkatársát számos büncselekmény elkövetésével vádolják. Így — többek között — azaz, hogy Abu Chácérát rámlai polgármestersége idején az apjáról elnevezett alaphól pénzeket csalárd módon eltulajdonított.

Mordeháj Virsuvbszki Kneszet-képviselő a hétvégén felkérte a miniszterelnököt és az igazságügyminisztert, gondoskodjanak arról, hogy Abu Chácérát miniszter ma valóban megkezdje szabadságát, a korábbi bejelentés értelmében.

**MEGÜNNEPLIK
A FILHARMÓNIA
45 ÉVES FENNALLÁSÁT**

Az Izraeli Filharmonikus Zenekar 45. születésnapja alkalmából ünnepi hangversenyt tartanak a Mann auditoriumban. Látát polgármester védnöksége alatt. Az ünnepségen előadóként is részt vesz majd Zubin Mehta és több külföldi szólista. A koncertet december 14-én tartják és a bevétel a hangversenyterem tartozására fordítják.

A koncertet gálaest követi, amit a Hilton védnöksége alatt a Tel Aviv Múzeum terméiben rendeznek meg, amelynek díszítését és ünnepi kivilágítását izraeli festők és dekorátorok vállalták. A hajnalig tartó mulatságon a Filharmonia 50 muzikusosa játszik tánczenét különböző korszakokból, s maga Zubin Mehta vezényli őket.

**„AZ EGGED A BÉKE
SZOLGÁLATÁBAN”**

Dél-libanoni lakosok kérésének eleget téve, az Egged autóbuszkooperatíva ma reggel járatot indít a Chánitá mellett lévő „jó kerítés” és Naharia között. — Az autóbusz reggel 7.45 órakor indul a „jó kerítés” mellett és munkásokat szállít a nyugat-gálili településekre, majd a délutáni órákban tér vissza Chánitára.

Az autóbuszvonal megindítása a gálili jisivok követelése is volt s a ma reggeli ünnepélyes felavatáson izraeli és libanoni zászlókkal felszított luxus-autóbussz avatja fel az új járatot, amelyet a kooperatíva „Az Egged a béke szolgálatában” néven indít el.

Kihalóban a negevi őz és duvad

Kihalófélben vannak a Negevben és az Áravában tanyázó őzek, saskeselyűk, farkasok és még több más állat. — Legálábbis erre a megállapításra jutottak az Országos Természettudományi Hatóság dolgozói, akik a napokban fejezték be az őzek hagyományos évi számlálását.

APRÓHIRDETÉSEK

● SLOMO VASAROL felszámolást, ház tartási felszerelést, villamosági cikkeket, butorokat stb. 821575.
● FILIP HAMUMCHE vesz butort, frizsidert, regisztereket, felosztást — 837155 este 813223.

**A Hisztadrut gyengíteni akarja
a «tizenhármass fórumot»**

A Hisztadrut vezetőségében az a vélemény alakult ki, hogy lépéseket kell tenni az úgynevezett „tizenhármass fórum” felszámolására, mert az a Hisztadruttal versengő tényező lehet és — egyesek szerint — a Likud felhasználhatja Hisztadrut-ellenes lépésekre. A tizenhármass fórumban, mint ismeretes, 13 nagyvállalat, illetve szolgáltatási létesítmény üzemi bizottságai foglalnak helyet.

Jiszráél Készár, Hisztadrut főtitkár-helyettes ismételtén hangsúlyozta, hogy a Hisztadrut nem ismeri el a 13 üzemi bizottság fórumát reprezentatív testületnek, illetve csak azt a hatáskört ismeri el számára, amelyet, mint üzemi bizottságok betöltenek.

A „tizenhármass fórum” két tagja, a Villanytársaság üzemi bizottságának elnöke, valamint az ásdodi kikötőmunkások üzemi bizottságának elnöke megjelent Jiszráél Készárnál és közölte, hogy továbbra is a Hisztadrutot tekintik a dolgozók kizárólagos általános képviselőinek.

A két üzemi bizottsági elnök hangsúlyozta, hogy ez a tizenhármass fórum többi tagjának is a véleménye és a fórumnak nem

az a célja, hogy a Hisztadrut helyét töltsse be.

Tekintettel arra a helyzetre, amelybe a Hisztadrut került az El Al konfliktus idején, amikor is Dávid Lévi miniszterelnök helyettes — aki vállalta a közvetítő szerepet ebben az ügyben, és közvetett módon kihasználta a tizenhármass fórum sztrájkfenyegetését arra az esetre, ha bezárnák az El Alt — a Hisztadrutot arra a meggyőződésre jutott, hogy a Munkapárt útján lépéseket kell tenni a tizenhármass fórum megdöntésére.

Első lépésként utasították a Munkapárt intézményeinek tagjait, hogy lépjenek ki a tizenhármass fórumhoz tartozó üzemi bizottságokból.

A Hisztadrut úgy véli, hogy

ha ezek a lépések nem vezetnek a tizenhármass fórum feloszlatásához, lehetséges lesz oda hatni, hogy a fórum a Hisztadruttal együttműködve folytassa tevékenységét.

Rendkívül komplikált helyzete van Jorám Oberkovicsnak, akit rövid idővel ezelőt választottak be a Hisztadrut központi bizottságába. A Hisztadrut vezetőségében sokaknak az a véleménye, hogy Oberkovics nem lehet egy személyben tagja a központi bizottságnak, valamint a tizenhármass fórumnak is, mely utóbbit a központi bizottság nem ismeri el.

A Hisztadrut szakszervezeti osztályán erősödik a követelés, hogy a Hisztadrut határozottabb álláspontot foglaljon el a munkajegyekben.

Jiszráél Készár kijelentette azt, hogy ha a kormány és különböző képviselők nem szüntetik meg beavatkozásukat különböző munkajegyekbe, akkor a Hisztadrut nem vállalhatja a felelősséget a munkaszerveződések betartásáért.

**Nagyarányu kábítószercsempész bandát
leplezett le a rendőrség**

A „futár” fél kiló heroint hozott Németországból

A rendőrség ország kábítószercsempész bandát leplezett le. Hét főn a Ben Gurion repülőtéren elfogták a banda „futárát”, egy chiloni lakost, aki Németországból tért vissza, fél kiló heroinnal, összesen 3 millió széklerértékben.

A rendőrség közölte, hogy most történt meg először, hogy németországi kapcsolatokra derült fény kábítószercsempészség ügyében.

Az egyik gyanúsított, Dávid Peri, akit a csempész-tevékenység tervezőjének és finanszírozójának tartanak, Peri chiloni lakos, akinek már a múltban is volt része kábítószercsempészségben. Peri 15 napos vizsgálati fogságba helyezték. 1976-ban négy évre ítélték, ugyancsak kábítószercsempészséért, azonban 1978 decemberében szabadlábra helyezték, habár rendőri megfigyelés alatt tartották.

A rendőrség megbízottja előadta, hogy Peri lelkiismeretlen és kegyetlen módon használta ki szomszédja, egy ötgyermekes családapa lelki, gazdasági és családlábi nyomorát, hogy szolgálatában állítsa. Ez a szomszéd nem rosvott-multu és hónapok óta munkanélküli. Öt gyereke közül három fejlődésben visszamaradt.

Néhány héttel ezelőtt ez a szomszéd megkérdezte Peri-t, nem tudna-e valamit munkát adni számára. Peri azt javasolta, hogy utazzon külföldre és rávetse, hogy csempészen kábítószert. Amikor visszatért, a rendőrség elfogta, miután már előzőleg információt kapott érkezéséről.

Ez a szomszéd együttműködik a rendőrséggel, amelynek nyomozói megjelentek lakásán, amikor Peri Németországból felhívta telefonon. A telefonbeszélgetés célja az volt, hogy Peri információt kapjon a küldemény megérkezéséről. A szomszéd meg nyugtatta Peri-t, hogy a heroin „szerencsésen megérkezett”.

Peri kedden érkezett haza és a rendőrség azonnal letartóztatta. Peri egyelőre mindent tagad és azt hangoztatja, hogy kapcsolata a „futárral” csak annyit, hogy ő a szomszédja.

A harmadik Cion Árbiv (25) Bät-Jámból, akit betörésmiatt vonnak felelősségre. Néhány hónappal ezelőt fogták el, amikor Moka Limon tart. tábornok lakásába tört be. A negyedik, Micháél Szilovics 23 éves, Herzliáról, akinek a napokban lesz a tárgyalása számos betörés, valamint család elkövetése miatt.

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a szökést csak egy rab tervezte, míg a többiek kihasználták a kínálózó alkalmat. Néhány rendőrt igazmodó készülékekkel hallgattak ki, mert felmerült a gyanúja annak is, hogy az abu-kábiri fogda néhány óre esetleg segítségére volt a szökött raboknak.

Az abu-kábiri fogda ideiglenes parancsnokává Jicchák Jiftách századost neveztek ki. Jechezkél Káriti tábornok, a rendőrség helyettes főparancsnoka elmondta, hogy az év eleje óta 22 rabnak sikerült megszöknie. 17-nek rendőrök és 5-nek börtönőrök elől. Ezek legtöbbje notórius bűnöző, akiknek amugy sincs veszténi valójuk. Káriti tábornok hozzátette még, hogy a rendőrségi fogdák nagyrésze ma már nem felel meg a követelményeknek

és felszerelésük nem elegendő veszélyes rabok fogvatartására. Három hónapon belül második ízben fordul elő, hogy a rendőrségi fogda parancsnokát felfüggesztik állásából. A nyáron a jeruzsálemi fogda parancsnokát mozdították el, mert néhány rab onnan is megszökött.

A haifai rendőrség detektívjei pénteken elfogtak két szökevényit, akik közül az egyik naptanjai, a másik pedig herzliai lakos. Így a megszökött foglyok száma kettőre csökkent.

Megnyitása után a múzeum elsősorban a chádériai iskolagyerekek rendelkezésére áll majd, hogy a város történelmével kapcsolatos tananyagot „első kézből” kapják.

A svéd királyné az utóbbi időben „megterési folyamaton” esett át. Sylvia királyné mélyszégyenű vallásos szellem tölti el és csak egy dolog foglalkoztatja, Jézus és minden, ami Jézussal kapcsolatos.

A svéd királyi család tagjai eddig nem mutatták jelét a különös sebben vallásos érzelmeknek és ezért a német származású királyné „megteréséről” szóló hírvagy feltűnést keltett Svédországban.

SZEMKÖZT A KÉPERNYŐVEL

Délutáni magazin

Az izraeli tévé műsora kifejezetten magazin-centrikus. A késő esti órákban nagyon sok — és egymástól különböző — jelegű, tehát sokszínű — magazinműsor közül választhatja ki a néző a számára legmegfelelőbbet.

Ha még ébren van. Mert a szerkesztőség nem gondol azokra, akik korán térnek nyugovóra. E néző-kategória számára újabban az ifjúsági tévé gondoskodik magazin-műsorról. igaz csak egyszer hetente. Minden kedden, háromnegyed 5-től tekinthető meg a „Zábás-cháláv udvász”-magazin, amely jätékos címével ellentétben, nagyon is komoly problémákkal foglalkozik.

A legutóbbi adás nézői sok őszi-téli orvosi jótanácsot kaptak egy professzortól, s néhány érdekes riport is megörvendeztette a közönséget.

Érdekes interjú láttunk és hallottunk Efrájim Sárírral, Naharia népszerű, rokonszenves magyar-zsidó polgármesterével, aki a községpolitika és a belügyi kormányzat közötti nem konfliktusmentes kapcsolat kérdéseiről beszélt meggyőzően. Régen ismerjük Sárirt, de ez az interjú győzött meg bennünket arról, hogy mi a közkedveltségének titka. Közvetlen a stílusa, s nem tűnik hivatásos várospolitikusnak. Olyan ő, mint bármelyik nahariai polgár, akit a többiek megbíznak, képviselje az ügyüket. Ez a kiváló ember a képernyőn is vonzó egyéniségnek mutatkozott.

A „Zábás-cháláv udvász” magazint fiatal újságírók szerkesztik a meglelt korú közönségnek. Jól csinálják a dolgukat. — A riporterek és Kobi Médán, a műsor-közli szerkesztő is.

Kedden délután érdemes odaülni a készülék mellé. Egyetlen tanács az oktatási tévé igazgatóságának: gondolják végig, talán helyes volna hetente kétszer közvetíteni ezt a magazint. Ennek előfeltétele a közvélemény kutatás, a nézők véleményének felmérése.

E sorok írója ezennel leszavazott.

BENEDEK PÁL

**Városi múzeum
a chádériai chánban**

Rendkívüli erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a chádériai városi múzeumot idejében, legkésőbb tu-bisvátkor, a város alapítása 91. évfordulója alkalmából megnyissák.

A chádériai városi-történelmi múzeum vajúdása 1974-ben kez-

dődött, de az önkénteseknek a mai napig sem sikerült tető alá hozni a házagptóló kultúrintézményt.

A múzeum helyét a nagytemplommal szomszédos chánban, az évszázados útszéli fogadóban jelölték ki, mert az első, nehéz napokban itt laktak a Chádérát alapító családok. A romokban álló épület néhány szobáját restaurálták és itt helyezték el az archívumot, a korabeli fényképeket, számszerint 163 felngyitott másolatot és a 200 könyvet, amely Chádérával, illetve a város történelmével foglalkozik.

A nagytemplom közlésege néhány problémát okozott és a tulajdonjogi viták elsimítása után elhárul a nagynak tűnő akadály a chán többi szobájának és az udvarának restaurálása előtt. — Egyelőre azonban a krónikus pénzhiány zavarja a fontosabb, alapvető munkálatokat.

Az épület és a meglévő tárgyak folyamatos karbantartásáról a városháza gondoskodik, — míg a szervezés és az adminisztrációs munkát önkéntes alapon végzik.

Megnyitása után a múzeum elsősorban a chádériai iskolagyerekek rendelkezésére áll majd, hogy a város történelmével kapcsolatos tananyagot „első kézből” kapják.

**BEZÁRTAK
EGY UTAZÁSI IRODÁT**

A haifai járásbírószág bezárási végzést bocsátot ki az „Ambassador Hotel Travels and Tours” utazási iroda ellen, mert engedély nélkül működött. A vállalat vezetőjét, Ben Cion Spektort 1500 szék pénzbüntetésre ítélték: a végrehajtást azonban egy fél évvel elhalasztották.

Irigy ber ez úgy megé dag en jussáva lág leg érzi. m ben va sincs i állapot ségkor föbb g vezetői esi lem lük. N nines igéren Csak a toja, h dolgoz sztt. M Izrael az egy kétség De r kal f nök és napon mennyi hen, z az or gazdas Mert. cseleki egy 14 tónala tóra, r reből bizotts ják az nitják gal, se törvén gény, sok te darab coljan ladjai kott. 3 dó mil az EL- get m hatalm many ságga hogy az EL- az igaz nem ó ha ne Nem bi idő sen m Al t egésza nem bi továb zenege telen z zel 50 támad orszá romit nyiszvilág olyan mely maro vének járat esik; utasít is eg amely lógép vesze szág R hogy az a határ ilyen ben csele tán t terro létez ben. bek, iskol zéni ok

Rappaport Ottó:

N A P L Ó

Irigylésre méltó boldog ember ez a mi miniszterelnökünk, ugy ahogy a zsoltáros király megénekelte: az az igazi gazdag ember, aki elégedett az ő jussával. Begin pedig az a világ legegységesebb embere. Ugy érzi, minden a legnagyobb rendben van az országban. Nyoma sem itt semmilyen rendkívüli állapotnak, amely nemzeti egységkormányt szükségelne. Legfőbb gondja az amerikai HIAS vezetőit ideiasztani, hogy a bécsi lemaradásról tárgyaljon velük. Neveltséges! A HIAS-szal nincs mit tárgyalni. Bármit igérnek is, úgysem tartják be. Csak a Jóisten a megmondhatója, hogy kinek az érdekeiben dolgoznak ők Bécsben és máshol. Mert hogy a zsidóság és Izrael érdekeit nem képviselik, az egyetlen pillanatig sem lehet kétséges.

De miért az orosz lemaradók kal foglalkozik a miniszterelnök és miért nem azzal a 11 napon át tartott terrorselekménnyel, amelyet Izrael szívében, zsidó emberek követtek el az ország alapvető érdekei, gazdasága és biztonsága ellen? Mert mennyivel inkább terrorselekménynek minősíthető, ha egy 14 éves arab gyerek gyújtópalackot dob egy katonai autóra, mint az, ha felnőtt emberből álló, úgynevezett üzemi bizottságok tagjai torkon ragadják az egész országot, megbénítják kapcsolatát a külvilággal, semmibe veszik az ország törvényeit. S mindezt nem szegény, éhez, nyomorgó munkások teszik, hogy egy nagyobb darab kenyeret, több tejet harcoljanak ki gyermekeik, családjuk számára, hanem jóllakott, jóléttől és bőségtől duzzadó milliósok, akik egyszerűen az El-Ál dolgozóinak többségét megfélemlítve, terrorizálva, hatalmi harcot folytatnak a kormány által kinevezett igazgatókhoz. Meg akarják mutatni, hogy ki az úr a házban, hogy az El-Ál nem a kormány, nem az igazgató tanács irányítja, hanem ők. Minek nevezhető ez, ha nem terrornak?

Nem kétséges, hogy az utóbbi időben lényegesen, gyökeresen megváltozott a helyzet az El-Ál tevékenységében. Ezt az egészséges változást ám az üzemi bizottságok nem nézhetik tovább karba tett kézzel. Tízenny napot át tartó törvénytelen sztrájkjukkal nemcsak közel 5000 dolgozó megélhetését támadták meg, hanem az egész országot, az egész népet, kompromitálva ismét, mint már annyiszor, légitársaságunkat a világ előtt. Ki bízik meg egy olyan nemzeti vállalatban, amely ki van szolgáltatva egy maroknyi terrorista kénye-kedvének, akik akkor állítják le a járatokat, amikor nekik jól esik; akik semmiféle felsőbb utasítást nem respektálnak. Ez is egyfajta repülőgép-eltérítés, amely nemcsak egyetlen repülőgépet sodorja halálos veszélybe, hanem egy egész ország lakosságát.

Rettenetes rághodolni is, hogy az izraeli hadsereg csak az arabokkal szemben képes harározottan fellépni, de az ilyen zsidó terroristákkal szemben elveszti minden erejét és selektív képességét. Ennek látnivaló joggal mondható, hogy a terrorizmus tekintetében igenis létezik diszkrimináció Izraelben. Vajon miért veszélyesebbek, súlyosabbak egy sőchémi iskolai lövöldözés vagy a birzei kollégium diákjai, mint azok a zsidó férfiak, akik idő-

ről időre, újra meg újra megbénítják légiforgalmunkat, nehézzé dollármilliókkal károsítják meg az országot, amelynek polgárai nehéz adókból kell, hogy kifizessék a sztrájkoló terroristák dologtalan, munkakerülő napjait. Mit válaszolna a miniszterelnök egy Bécsben lemaradó orosz olénak, ha azt kérdeznék tőle: azért menjek Izraelbe, hogy veritékess munkám keresetéből gyarapítsam az El-Ál gazdag sztrájkolójának keresetét, vagyonát? Mit ér az a demokrácia, amely nem képes arra, hogy a nagy többség életérdekeit megvédelmezze egy maroknyi kisebbség folytonosan ismétlődő lelkiismeretlen, embertelen terrorselekményeivel, sztrájk - merényleteivel szemben? Ugyanannak a demokráciának a nevében a hadsereg behatolhat a bir-zéji egyetem épületébe, de béna és tehetetlen az El-Ál-ban garázdálkodó terroristákkal szemben.

A Jeruzsálem melletti Bét Száchor faluban egy 14 éves fiú felelőtlen cselekedete miatt felrobbantották a többgyermekes családot házat, anélkül, hogy a tettest bíróság előtt vonták volna felelősségre, anélkül, hogy katonai vagy polgári bíróság ítéletet mondott volna az ügyben. Pedig, ha jól meggondoljuk, a ház-robbantásig, amely igazán nem erősíti jóhírünket a világban, még sok más elrettentő eszköz áll a hadsereg rendelkezésére. De ugyanakkor Rosman úrnak és társainak hájuk szála sem görbül meg, sőt diadalt ütnék, hogy sikerült kirúgniuk a vezérigazgatót, megtorlásul azért, mert rendet akart teremteni a vállalatnál. Senkinek ne jusson tehát eszébe követelni a munka termelékenységének emelését, a parazitizmus és fedezetlen keresetek megszüntetését, a munkafegyelm és munkaerkölcs tisztelgésben tartását. Ezt a Rosmanok és társaik nem fogják tűrni: a rendcsinálókra ugyanaz a sors vár, mint Buma Sávitra.

Igazán megérett az idő arra, hogy annyi áldozat árán fenntartott véderőnk, amely annyi dicső hőstettel védelmez bennünket a külső fenyegetésekkel szemben, ugyanolyan mértékkel mérje a belső ellen-séget is; ugyanolyan erővel sujtson le a zsidó terroristákra. Elviselhetetlen még a gondolat is, hogy egy egész kormány tanácsalánul és tehetetlenül nézi, hogy egy maroknyi terrorista merénylő minduntalan fényes nappal, mindannyiunk szemlélőjére hátrafordítja az országot és nincs senki, aki megvédelmezzon bennünket gyilkos erőszaktevésükkel szemben. Mert hiába szálltak fel ma, gépeink, holnap-holnap után újabb dollármilliókat fognak követelni a tízenegy le nem dolgozott napért. És ha nem adják meg nekik, a mi veritékess munkánkból, mi, mind azok, akik nem sztrájkolunk, akik látástól vakulásig viseljük a nehéz terheket, ha nem adjuk meg nekik, akkor ismét le állítják a gépeket és ezt nyilat, szemérmetlenül meg is mondták, ahogy már annyiszor hallottuk, hogy bezárják nemcsak az El-Ál-t, hanem az egész országot is, ha szükség lesz rá.

Becsületemre mondom, nem az indulat, nem is csak az igazságérzet, hanem az egyszerű józan ész kérdezteti velem: ezekkel a terroristákkal szemben mikor fog bennünket megvédeni Izrael hadereje?

61 ezer főiskolai hallgató kezdte meg az idén a tanévét

Bevezetésül egy néhány adat az arab államokról: 2000-re mintegy 12 millió főiskolát végzettük lesz. Jelenleg 1,5 millió akadémikusuk van. — S pár adat Izraelről. Nálunk évente 15 ezer diák érettségizik, — de közülük csak 900-an mennek fizika-vizsgára is. A középiskolások többsége reáltárgyakban tett vizsgák nélkül kapja meg az érettségi bizonyítványt. A technológia szüntelen fejlődése ellenére is, nálunk évente mindössze 1400 mérnök jelentkezik a munkapiacra, s ez évek óta nem növekszik. Egyetemi hallgatóink hetven százaléka európai vagy amerikai származású, a doktorátusig eljutóknak 86 százaléka az.

KÖVÉR ÉVEK — SOVÁNY ÉVEK

Hét kövér évet az izraeli felső oktatás a hatnapos háború és a jom-kipuri háború között érte meg, állandó volt a fejlődés. — 1973 óta azonban minden más szektornál fájdalmasabban megnyirbálták a felsőiskolások költségvetését, azóta éljük a hét sovány esztendő. Prof. Chájim Hárari, a felsőfokú oktatás költségvetési és tervező bizottságának elnöke szerint, „ha ez így megy tovább, már a 90-es évek elején légüres térbe kerülünk”. Prof. Joram Dinstein, a tel-avivi egyetemi rektora is azt mondja, hogy kezdjük e téren minden előnyünket elveszíteni, az illetékesek elfelejtik, hogy emberanyagunk tudása a legfőbb kincsünk. Ma még kiváló tudósok és kutatók működnek a főiskolákon, — de ha egyetemünk büdzséje ilyen alacsony marad, mire ezek nyugdíjba mennek, nagyjából a 90-es

évek közepén — nem lesz utánpótlásunk.

Ma már igen sok tudósunk csak akkor folytathatja a kutatásait, ha külföldről szerez hozzá pénzügyi alapot. Az adományozó viszont diktálni szokott, s ezért a kintről pénzelt kutatások tárgya nem mindig az, amire hazánknak szüksége lenne.

Az idén kb. 61 ezer diákja lesz a hét izraeli főiskolának, és az egyetemi tandíj 5.200 sekel lesz, ami az index szerint változik. A diáknak ez érthetően sok, ekkély voltát mégis bizonyítja az, hogy a teljes tandíj-jóvedelem a főiskolák költségvetésének mindössze 4 százalékát adja, a tandíj megállapítása pedig az, hogy három évvel ezelőtől meg az összegbevitel 7 százalékát tette ki. Dinstein professzor szerint a főiskolai oktatásnak ingyenesnek kellene lennie, — sokkal nagyobb számban tudnának a főiskolákra a tehetségesek, a társadalomnak kifizetődne az áldozat.

BAJ VAN AZ ÉRETTSÉGIKKEL

Dinstein professzor szerint az utóbbi években csökkent az érettségi vizsgák értéke, miertis vagy felvételi vizsgákat kell tartani az egyetemeken, vagy a felsőiskolai oktatás igényeire mérten kell a középiskolai tantervet feljavítani. Vezető akadémikusaink azt mondják, hogy hazánkban — a pártoktól, kormányoktól függetlenül — intellektuel-ellenes felfogás kezd kialakulni, csökken a főiskolák tekintélye. Hárari professzor ezt azzal magyarázza, hogy míg régen a főiskolai diplomákat főként „jiválasztottak” szereztek meg, 15 év óta pedig

népibb rétegek, s ma már alig van család, amelyben ne lenne egyetemi hallgató, a tény megszokott lett és csökkentette a végzettség tekintélyét. Van is egy felfogás, külön kellene az első egyetemi fokozatot megszerezniük, hogy a tudós kutatók csak azokkal foglalkozzanak, akik második vagy harmadik fokozatra törnek.

Ennek azonban költségvetési akadályai vannak. A büdzsé javarészt az állandó személyzetre kell költeni, takarékoskodni tehát csak a doktorandusoknál és a segéd-előadókánál lehet, pedig hát éppen ezek tudnák a professzorokat tehermentesíteni és az utánpótlást adni. De nincs rájuk elég pénz: Az utóbbi években 12 százalékkal nőtt a diákság száma, mégis több ezer munkahelyrel kellett csökkenteni az előadói kart.

NE JERIDÁZTASSUNK SENKIT

Dinstein professzor elmondja, hogy a kutatás támogatásnak az elmaradása jeridára kényszeríti sok kiváló tudósunkat, fiatalokat pedig nincs módunkban felvenni. Ez nagy baj, mert hazánkban minden kutatóintézet az egyetemen belül működik. A külföldről kapott kutatási alapok hátránya az is, hogy többnyire gyakorlati kutatásra adják, alapvetően elméletire ritkán. Küzdeni kell az ellen is, hogy túl sok kutató vegyen ki fizetés nélküli szabadságot azért, hogy külföldön dolgozzon. Sajnos, az Egyesült Államokban elérhető anyagiak rendkívül csábítóak. Némely tudós ezt így fejezi cinikus módon ki: „Egy szemesztert külföldön ál-

dozok kutatásra, egyet itthon cionizmusra...”

MOSTOHAGYEREK

A KÉMIA ÉS A FIZIKA

Hárari professzor felhívja a figyelmet, hogy egyre kevesebben foglalkoznak az egzakt tudományokkal, pedig fejlődő iparunk egyre több jó kémikust, fizikust kíván. Már a középiskolai diákságnak a figyelmét fel kell hívni arra, hogy ezek nemcsak igen vonzó tanulmányok, de pályafutás szempontjából a legkifizetőbbak is. Bűvös kör ez: szakemberek hiján nem fejlődhet a tudomány alapuló ipar, ha meg ez az ipar nem fejlődik, nincsen szükség a további szakemberekre. Az említett tervező-bizottság stípidiummal támogat igen sok olyan fiatal tudóst, akiket még nem neveztek ki előadónak. A bizottság tagjai szüntelenül további támogatókat keresnek, hogy növelhessék az ösztöndíjasok számát. Lehetőleg előnyben részesítik a természettudományokkal foglalkozókat.

ERŐSITSÜK

AZ ALAPOKAT

Minden szép főiskolai terv megbuktat azon, ha a középiskolákból kikerülő anyag gyenge. Az egyetemi tanárok teli vannak panaszal nevelési rendszerünkre, elsősorban a mostani érettségi vizsgák értékére, sőt azt is állítják, hogy a közoktatásügyi minisztérium vezetői közt nincs az egzakt tudományoknak és a technológiának egyetlen szakértője sem. Sok a fennvaló a középiskolákban, de ez már nem az egyetemi tanárok feladata.

AMI A HIREK MÖGÖTT VAN

BIR ZÉJT

Irta: FUCHS ÁVRAM

Birzajt, amely főleg személyi és családi névként szerepel.

HUSSZEINNEK NEM KELL AZ EGYETEM

A Bir Zéjtben lévő egyetem, amely egyelőre ósdi épületekben székel, egyike a Nyugati Partvidék négy arab főiskolájának. Valójában magániskola, melyet 1924-ben alapított Ráviha Nászser, mint fű és léány elem, ahol a környező falvak gyerekei tanultak. Hat évvel később kibővítették az intézetet, ahol már középiskola, sőt fű és lány internátus is működött.

Csak 1953-ban kezdődött meg az első főiskola jellegű tanítás és további 8 év múlva (1961) nyitották meg a második évfolyamot, miután az intézménynek sikerült megszerezni a beirutit Amerikai Egyetem védnökségét. A Bir Zéjtben tanuló diákok kénytelenek voltak Libanonba utazni, mert csak ott fejezheték be az első-foku (B. A.) diplomára jogosító tanulmányukat.

A jordániai hatóságok igyekeztek a főiskola fejlődését megakadályozni, bizonyára azért, mert nem voltak érdekve a helyi, palesztin intelligencia kivételében. Bir Zéjt számára 1972-ben, a gyűlölt izraeli katonai kormányzat részéről jött a megváltás. Engedélyt kaptak a további évfolyam megnyitására, ami lehetővé tette, hogy az intézményt elismerjék és diplomakibocsátására jogosítsák.

HORRIBILIS FIZETÉSEK

A Bir Zéjtben végzett növendékeknek 1976-ban nyújtották át az első diplomákat és ez volt az első eset, hogy diákok Judea és Somron területén lévő főiskolán fejezték be tanulmányukat. Bir Zéjtben jelenleg több mint 1800 diák tanul, aki Judeából, Somronból, a Gázai sávból és a „rég” Izraelből jött ide. Van közöttük néhány tucait külföldi is, a többségük Amerikába, vagy Angliába kivándorolt családok leszármazottja.

Mintegy 150 főnyi tanári kar foglalkozik a diákok oktatásával. Az előadók között nagy számban vannak olyanok, akik a 20 ezer sekelnek megfelelő nettó fizetésért jöttek ide bizonyos európai országokból, de mindenképp előtt Amerikából. Kevés kivétellel szélsőségesen Izrael ellenesek és nyílt barátjai az arab terroristáknak.

ÉPÜL AZ UJ CAMPUS

Az egyetem elnöksége élén dr. Cháná Nászser, az alapító család képviselője áll, akit 1974 novemberében nyílt uszítás miatt kiutasítottak és most Ammanban lévő irodájából irányítja az ügyeket. Az egyetem 14 tagú igazgató-tanácsa ismert Izrael-ellenes és PFSZ-barát személyiségekből, köztötte a nagyobb városok polgármestereiből áll.

Bir Zéjtben angol a tanítási nyelv. Az intézményben négy fa-

kultás működik: bölcsészeti kar, mérnöki és technológiai fakultás, valamint közgazdaság és ke reskedelem.

Már szervezik az orvosi és ügyvédi fakultásokat, amelyek csak akkor kezdik meg működésüket, amikor az egyetem átköltözik a 2,5 kilométerre épülő új és modern egyetemi városba.

MINDEN MAGYARÁZAT NÉLKÜL

A főiskola élén jelenleg dr. Gábi Baramchi áll. Politikai nézeteiről pontos képet kapunk abból a nyilatkozatból, amelyet 1980 novemberében elcjen adott Alan Alsnernak, a Reuter hírügynökség munkatársának.

„Nemzeti kormány hiányában, amely gondoskodni képes a lakosság szükségleteiről — mondotta dr. Baramchi — az egyetem vállalta magára ezt a feladatot... Alig négy évvel a megalapítása után az egyetemnek már nagy befolyása van a Nyugati Partvidéken történetekre. Végzett növendékei képezik a vidék vezető intelligenciájának zömét. Egy olyan önálló és független palesztin intézményben nevelték őket, amely nem tartozik hűségileg egyetlen kormánynak sem... A Jordán nyugati partvidékén, az idegenek által megszállt területen fekvő Bir Zéjtben levő palesztin egyetem mindig kitünt, mint az izraeli hódító ellen küzdő ellenállási központ.”

„Feladatunk kioktatni minden diákot annak reményében, hogy idő jötteen képes lesz betölteni minden felelős vezetői feladatát a közösségben, amelyhez tartozik” — mondotta többek között dr. Baramchi.

Nyilatkozatához fölösleges ma gyaarazatot fűzni.

Hotel maharadzsa

„Az isteni gondviselés — úgy tünik — azért teremtette a maharadzákat, hogy tigrisekkel, elefántokkal, drágakövekkel és palotákkal szemképrázátó színjátékok rendezzenek az emberiségnek” — írta századunk elején Rudyard Kipling, az angol gyarmati pompa krónikása; 1971-ben aztán végkép letűnt a sok száz rádzsa, maharadzsa és a többi, egzotikus nevet viselő kiskirály kora.

Ekkor ugyanis Indira Gandhi kormánya megfosztotta utolsó előjogaitól is az egykori mesebeli hercegeket. Nem tarthattak többé igényt állami nyugdíjra, külföldi luxusúruk vámmentes behozatalára, vagy arra, hogy külföldön számlát nyithassanak. Költségvetésének megkurtítása miatt néhány maharadzsa arra kényszerült, hogy pompás palotáját a kormánynak vagy más

intézménynek engedje át. Az üzleti érzékkel megáldott egykori tartományurak szállodává alakították kastélyukat. Voltak persze olyanok is, akik sorsukra hagyták egykori hatalmuk helyszínét, a mesebeli palotákat.

A barodaj maharadzsa könyve az indiai élet szinpadáról immár végleg leköszönt egykori tartományurak esztétikai érzékét van hivatalos bemutatni. A szerző csaknem kizárólag az indiai kiskirályok XIX. század végi és XX. század eleji palotaépítési lázának eredményeivel foglalkozik. Ez a korszak volt az angol gyarmatosítás tetőpontja. A maharadzsa csemetéiket európai oktatással kizárólag az indiai kiskirályok XIX. század végi és XX. század eleji palotaépítési lázának eredményeivel foglalkozik. Ez a korszak volt az angol gyarmatosítás tetőpontja. A maharadzsa csemetéiket európai oktatással kizárólag az indiai kiskirályok XIX. század végi és XX. század eleji palotaépítési lázának eredményeivel foglalkozik.

vagy mohamedán környezetben képezte a fényűzés igen sajátos képzetét hozták magukkal, s kirittak társadalmi osztályukból európai nemesi kedvteléseikkel és társadalmi szereplésükkel is.

Az angol király, valamint a kormányzók és a nagykövetelek méltó fogadása céljából hatalmas kastélyaikban tágas, pompás termeket építettek. A tánctermek, biliárdszobák, ebédlők, a tenis-, golf- és poló pályák, a vadászlakok és uszodamedonok az előkelő vendégek kellemes időtöltését szolgálták. A dzsaiपुरi Rambagh palotához még repülőteret is építettek — Indiában a legelső között.

Ez a palota ma szálloda. Egy kétágyas, — fejedelmi méretű (120 négyzetméteres) szoba 100 dollár egy éjszakára. Nemcsak a pénzarisztokrácia jön ide, hanem utazási irodák és más társaságok által szervezett divatos külföldi utak turistái is, akik a műsort adó kigyóbüvölő tőzsong szédességében, a maharadzsa angol gyepein fogyasztják a délutáni teájukat.

VETTEM EGY ASSZONYT... DE KINEK KELL?

Három hónappal ezelőtt Ashwini Sarin, az Indian Express, India legnagyobb példányszámú napilapjának riportere, 306 dollárért megvásárolt egy nőt és cikket írt az embervásárról.

Cikkét így kezdte: „Tegnap alicsony, sovány asszonyt vásároltam 2300 rupiáért Madhya Pradesh államban, Shivpuri közelében, egy kis faluban. Elhínt, hogy tudom, hogy fele árért, mint amennyibe egy bivaly kerül, megvásároltam egy középkorú nőt, és ma reggel vizsgatartem vele a fővárosba.”

Most, miután már elült a szenzáció keltette vihar, Kamla, az asszony, egy árvaházban várja sorsának további alakulását. Az ottani korlátozásokat és az árva házi dolgozókat egyaránt nehezen viseli el. A maguk részéről pedig az árvaház igazgatói érzik terhességnek a jelenlétét, szívesen vennék, ha távozna. Megmentői azonban nem tudnak jobb helyet találni számára és megkereséssel fordultak a legfelsőbb bírósághoz, vizsgálja meg a lap riportere által tapasztalt nagyarányú emberkereskedelmet és eközben próbálnak valami megfelelő helyet találni Kamla rehabilitálására.

A bíróság most tanulmányozza a megkeresést, és egyelőre úgy rendelkezett, hogy az asszonynak az árvaházban kell maradnia. A helyiség vezetői viszont, ahol az alkut megkötötték, pert szándékoznak indítani az újságíró ellen emberkereskedelem címén.

Kamlát megzavarta mindaz, ami vele történt, de néhány dolgot világosnak lát. Véleménye szerint azoknak kell gondoskodniuk róla, akik megvásárolták. Mindenképpen távozni szeretne az árvaházból, ahol nem szabad bűdöt (kézzel sodort cigarettát) szívnia és úgy érzi, dolgoznia kellene azok számára, akik megvásárolták. Egyébként nagyon büszke, hogy ilyen magas áron kelt el.

„Minden egyes alkalommal, amikor meglátogatom, elmondja hogy szeretne velem jönni” — számolt be Coomy Kapoor, az Indian Express új-delhi főmunkatársa, aki hozzátette, szomorú dolog, hogy nincs semmiféle megfelelő intézmény a Kamlához hasonló sorsú nők számára.

„Felelősnek és bűnösnek is érzem magamat sorsának alakulá-

sa miatt — mondotta Coomy Kapoor. — A mi szemünkben szörnyű visszaélés jelképe ez a nő; itt viszont nagyon boldogtalan. Talán az egyedüli megoldás az lenne, ha férjhez adnánk.”

Coomy Kapoor össze akarta állítani Kamla életétörténetét, de az asszony egyáltalán nem közlékeny, ha családjáról kérdezik. Csak annyit mondott az újságíróknak, hogy miután meghalt a férje, a sógora adta el. Az újságíróknak viszont az a véleménye, hogy maga a férj bocsátotta áruba az asszonyt, s mindaz, amit Kamla mond, inkább csak szőgyenének leleplezésére szolgál.

Tény, hogy három hónap alatt nem sikerült pontosan meghatározni Kamla korát, családi körülményeit, szülőfaluját, sőt még a teljes nevét sem.

Sarin, a riportere, aki megvásárolta Kamlát, elmondta, hogy kilenc hónapig foglalkozott a nőkereskedelem felderítésével, vidéki városokba és falvakba utazott, ahol sokgyerekes családapának és orvosnak adta ki magát, aki feleséget keres gazdasága intőzőjének. Miután meg szerezte a nőkereskedők bizalmát, sikerült nyelvébe utnie a vásárt.

Sarin azt is elmondta, megtudta, hogy nagyarányú az emberkereskedelem, a nők egy részét prostituáltak, másokat cselédnek adták el. Hozzátette, hogy az árak esetenként elérik a 21.000 rupiát, vagyis 2800 dollárt, ennyit kérnek egy 15 éves lányért.

Néhány héttel ezelőtt az egyik állami árvaházból mentőautóval kellett sürgősen kórházba szállítani egy fiatal fiút, ahol kiderült, hogy sorozatosan erőszakot követtek el rajta. Vizsgálata folytattak egy női menedékhelyen is, ahol megtudták, hogy az ott lakó nőket mooskos, levegőtlen, börtönzerű helyiségekben tartották és sokan megőrültek, mert nem bírták elviselni az embertelen körülményeket.

Indiában még mindig túlnyomórészt a családok felelőssége, hogy gondoskodjanak gyenge, magatehetetlen családtagjaikról, és még a legszegényebbek is komolyan veszik kötelezettségeiket. Am ahol a családi kötelek elszakadnak, ott nemigen akad családtag, aki vállalja ezt a gondoskodást.

Néhány indiai kiskirály európai mesterekkel dolgoztatott. Ezek az otthoni izlésnek megfelelően építkeztek, vagy lemásolták már kész remekeket. Így az észak-kelet-indiai Kucs-Bihar palota főépülete a megtévesztésig hasonlít a római Szent Péter bazilikához. A fogadóterem belsőjét Raffaello-utazatok díszítik, míg a palota többi része oroszok kúriájára emlékeztet.

Egy angol mester 1923-tól tízenöt évben keresztül neoklasszicista stílusban építette föl Umajid Singh maharadzsa 347 szobás palotáját. Az egykori fejedelmi fészek ma szálloda. A kétágyas szobák ára 355 dollár egy éjszakára.

Más építészek a mogulok korát idéző iszlám stílus elemek felhasználásával, indiai anyagokkal és formákkal létrehozták az ugynevezett indo-szaraceni építészeti stílust. Így alkotta a XX. század elején Irwin brit építész a ma még magántulajdonban lévő Ambas Vilas palotát Malszurban.

„Ez a csodás palota csak olyan embereknek az erőfeszítéséből születhetett, akik megpróbálták megérteni egy kultúrát és összeötvözni azt egy másik kultúra örökségével” — írja a könyv szerzője.

„Lehet még fejedelmien élni Indiában” — írja a barodaj maharadzsa az udaiपुरi maharadzsaák tavi palotájáról. Az új kiadvány írja negyven dollárt fizetett egy kétágyas szobáért egy éjszakára, a fő közepére, lilomos vízmedencék köré épült Lake Palace Hotelben. A termekben látható indiai iparművészeti tárgyak, aranyozott kárpitok, kínai csempék, belga üveges butorkor már a korábbi idők krónikáit is ámulatba ejtették.

„A purista építész csak pompás giccsnek tarthatják az indiai kiskirályok egykori palotáit” — állapítja meg a barodaj maharadzsa, de hozzátesszi: „Ezek a paloták hódolatot fejeznek ki, hódolatot a maharadzsaák Indiájának változatos történelmére iránt.”

HABIMA

Tel-Aviv, november 22, vasárnap
 FILOMENA
 A kisteremben
 MEDEA

A NEUTRON BOMBA FELTALÁLÓJA:

HUMANISTÁNAK TARTOM MAGAM

Samuel Cohen amerikai állampolgár, aki Los Angelesben lakik, feltalálta a neutronfegyvert. Az alábbi interjút a hilversumi VPRO rádióállomás készítette Cohennel.

— Mikor találta fel ön ezt a bombát?
 „1958 nyarán történt. Az amerikai hadügyminisztérium egyik bizottsága felkért, vizsgáljam meg annak a lehetőségét, hogy egy harcéri bevetésre alkalmas atomfegyvert állítsanak elő. Akkor elmentem az egyik laboratóriumba, és ott egy bizonyos feladest tettem — ebből született a neutronbomba.

— Miféle felfedezés volt ez?
 „Azon alapult, amit magfűzőnek neveznek. Ez energia formájában jön létre, körülbelül ugyanabból a forrásból, mint a Nap odafönt. És ezt nevezik az atomfegyverek világában tiszta atomfegyvernek. Ennek uagyns a radioaktivitása kicsi, márpedig éppen ezt nevezik károsnak. Ez tehát tulajdonképpen egy óriási röntgenkészülék. Ez itt egy város sziluettjének művészi elképzelése (egy sor házat rajzol a papiroson). És én magasan fent a légkörben, körülbelül 1000 méterrel a város fölött, robbantom fel a neutronbombát.”

— Szeret ön fegyvereket feltalálni?
 „Az igazat megvallva: igen. Hiszen itt voltaképpen kihívásról van szó. Ez nagyon is lenyűgöző foglalkozás.”

— Mi a legkedvesebb önnek az egész világon?
 „Az a lény, amely remélhetőleg igen hamar idejön: a kutya. De kérem, ne árulja el ezt a feleségemnek és a gyerekeimnek.

A robbanás révén valamennyi neutron felszabadul, és szanaszét szóródik. És besugározza ezt a területet.” (A papírra vetett házak fölött, egy meglehetősen nagy sugárzási területre mutat. Megesőkolja a belépő feleségét.)
 — Mit gondol a felesége a neutronbombáról?
 „Az én feleségem egyáltalán nem foglalkozik a bombával. A tenisszel foglalkozik, meg a háztartással, és egyáltalán nem érdeklik az ilyen szomorú dolgok.

Hagyományos háborús helyzetben, például amikor egy városra csata folyik, sugárhatásnak teszik ki az ellenséges hadsereget. De a robbanás által a levegő felsőbb rétegeiben keletkező légnomás nem éri el a föld felszínét, mert a légnomás korlátozott mértékű. Ez a fegyver magasan fönt a levegőben robban.

Ezáltal a hőség és a légnomás romboló hatását távol tartjuk a föld felszínétől. Ezért jellemzik a neutronbombát olyan bombaként, amely az embereket megöli, a vagontárgyakat azonban megkíméli. Ha azt kérdezik tőlem, nem erőleltelenség-e az embereket megölni és a tárgyakat megkímélni, én mindig ezt felelem: az emberek ellenséges katonák, és a polgári tulajdon megkímélése nagyon helyes. Az emberek kétféle dolgot tehetnek: elmennek mielőtt a csata elkezdődik — többnyire ez is történelmi, ha elegendő idő áll rendelkezésre —, vagy a föld alatt keresnek védelmet. Légvédelmi pincékben. Ezek egyszerűen készíthetők, és áruk is könnyen kifizethető. A föld fölött tombol a csata, és ők biztonságban ülnek a föld alatt. Ha a NATO olyan határozatot hozna, hogy Európában beveti a neutronfegyvert — akkor egyszerűen és olcsón légvédelmi pincéket lehet építeni a lakosság számára.”

— Értem. Ebben azonban az a komikus, hogy ön mindig csak Európáról beszél. Európai háborúról. És én Európában élek. Így hát az ön egész története egyáltalán nem tetszik nekem.

„Ez logikus. És csak azt mondhatom, nektek balszerencsések, hogy a szovjet tömb szomszédai vagytok. Benneteket fenyegetnek. Minket egy óceán választ el egymástól.”

— Ugy véli, hogy Reagan elnök elrendeli a gyártás megkezdését?
 „Igen, azt hiszem.”

— Mi történik azokkal a katonákkal, akik fölött ez a bomba felrobban?
 „Az igen intenzív besugárzás következtében súlyos károsodást szenvednek. A sugárzási területen tartózkodó legtöbb katona néhány perc múlva megbűnül. A sugárzás megtámadja a központi idegrendszert... Harcképtelenné válnak. Nagyobb távolságból a sugárzás a gyomor- és béltraktust támadja meg. A tünetek: rosszullet, hányás, hasmenés, stb. Azok, akiket ilyen károsodás ér, szintén harcképtelenné válnak.”

— Utána meghalnak?
 „Igen, az ehhez a kategóriához tartozó legtöbb katona ha-

marosan meghal. Azok, akik a robbanási központhoz legközelebb tartózkodnak, sokkot kapnak, és igen hamar meghalnak.”
 — Nem borzalmas halál ez?
 „A halál mindig borzalmas — ha valakire ez vár. Ha a neutron bomba fiziológiai hatását összehasonlítjuk a hagyományos fegyverekével, akkor valószínűleg arra az eredményre jutunk, hogy ha választani kellene a kettő között, akkor a neutron bombát választanánk.”

— A legutóbbi húsz évben sohasem jutott eszébe: „Ó, istenem, mit találtam én fel?”
 „Nem, soha. Ez a legpontosabban célba találó fegyver, amelyet valaha is feltaláltak. Ez mérsévesen hangzik, de véletlenül igaz.”

— Tudósnek tekintik ön magát?
 „Már nem. Nem egészen. Természetesen hallott a pszichoanalízisről és a tudatalatról. Nos, ez első képzetársítás, amely szabadon felmerül bennem, az — mégha ezt ön és a nézői komikusnak tartják is —, hogy én humanistának tartom magam. Hát nem komikus?”

— Alighanem igen.

CSALÓ TUDÓSOK

Ki ismeri Elias Alsabti nevét? A Jordániában született fiatal kutató neve két-három éven át állandóan szerepelt a legnevesebb szaklapok hasábjain.

Amikor 1977-ben az Egyesült Államokba érkezett, hatalmas lenyűgölést váltott ki a tudomány világában. Választott magának egy divatos szakterületet, úgy döntött, hogy rákutatásra specializálódik. Neves körhazak és intézetek vezetőit kereste fel, eredményeivel mindenkit elkápráztatott, egy sor tudományos társaság vette fel tagjai sorába, és nem egészen három év alatt több mint hatvan szakmai tanulmánya jelent meg rangos szaklapokban. Ez fantasztikus abban a világban, ahol a közlés, a publikáció döntő része a karriernek, az elismerésnek.

A szépen ivelő pálya azonban váratlanul véget ért. Elias Alsabti kiderült, hogy szélhámos. A „narancshéj” ezuttal egy japán szaklap volt, amely véletlenül került Daniel Wierdának, az egyik amerikai egyetem munkatársának kezébe. A kutató döbbenten állapította meg, hogy az „European Journal of Cancer” című folyóiratban publikált saját korábbi cikke jelent meg itt — Alsabti aláírásával.

A lavina elindult. Pillanatok alatt kiderült, hogy a rák kutatás ígéretes zsenije legtöbbször egy szerien lemásolta mások közleményeit. Maradék tanulmányairól is megállapították, hogy valóságilag csattog az olló a sorok között. Innen-onnan származó részletek lazán összeférvelve. Így aztán Alsabti tapintatosan kitésekkelték a tudományos körökből.

A „New Scientist” című folyóirat 1976-ban megkérdte tudós olvasóit, ismernek-e meghamisított kutatási eredményeket. Szinte kivétel nélkül azt állították, hogy saját tudományterületükön nemhogy egy, de több csalásról is tudnak! Persze e kellemtelen ügyek többsége nem jutul egy laboratórium falain, és nem kelt semmilyen feltűnést. Bellügy, és miért is tépáznak meg saját nimbuszukat a kutatók? Néhány tudományos csalásra viszont mégis fény derült, és

ilyenkor kész a világszenzáció.

A leghihetlenebb szélhámos-ságot 1979-ben leplezték le. Elkövetője a tiszteletre méltó Cyril Burt, az angol pszichológia kétségtelenül általánosan elismert „nagyágyúja” volt. Burt 1971-ben hosszú, egész életen át tartó munka után halt meg. Azt a nagy politikai és társadalmi horderejű problémát vizsgálta, vajon öröklődik-e az intelligencia, vagy tanulással szereshető meg. Burt az örökletesség mellett foglalt állást. Elméletét egy petőji ikrekkel kapcsolatos kísérletre és vizsgálatokra alapozta, akiket közvetlenül születésük után elválasztottak egymástól, és külön-külön neveltek.

Az ikerpárok intelligenciájának nyadosait összehasonlítva a kutató megállapította, hogy figyelemre méltó az egyezés, tehát a környezetnek e tekintetben alig lehet számottevő szerepe. Évekig úgy tűnt, hogy állításait nem lehet megcáfolni, hiszen a tények magukért beszélnek. Valaki azonban gyanút fogott, és kiderült, hogy az az örvénhat ikerpár, akiknek adatait Burt fel dolgozta és kiértékelte, csupán az ő fantáziájában léteztek.

Cyrl Burt valójában csak egy tucait ikerpárt figyelt meg s ezeket is még a második világháboru előtt. Akkor aztán egyszer, s mindenkorra fölhagyott ezzel a lassu és bizonytalan kimentesülési próbálkozással. Egyszerűen kijárlta az adatokat kedvenc elmeletének alátámasztására.

Az igazi tudósok nehezen bocsátják meg az ilyen szélhámos-ságokat, mert ezek nemcsak az elkövetőikre vetnek rossz fényt. De a csalások más formái már bocsánatos bűnnek számítanak. Itt vannak például az ötletpások: az is csalás, ha valaki másnak a tudományos ötletét a saját neve alatt teszi közzé. Persze ehhez tudni kell, melyik ötlet hasznos és melyik nem. James Watson például, aki az örökletes tulajdonságokat hordozó DNS-molekula szerkezetének egyik fölfedezőjeként 1962-ben orvosi Nobel-díjat kapott, „Kettős spirál” című könyvében maga meséli el, hogyan tudott diszkrét betekinteni egy fiatal konkurrens kutatójának munkájába.

Hol?
 Si! —
 — Füg
 ugyana
 Szellem
 vett eg
 cájáról
 A n
 hogy k
 fűmöt
 lapocká
 — M
 tennün
 — S
 tették?
 — D
 előtt e
 az öre
 cipője
 feje m
 Jesus
 way et
 — K
 disznó
 — Cs
 tek. Im
 anyi f
 lgy.
 ha vett
 pillana
 vel a
 sogní.
 csi, az
 melódia
 — A
 konyha
 vesbe
 ben, és
 — Jöj
 A ké
 magát.
 Ők is
 dalokat
 pant g
 nak, m
 elezán
 egyszer
 fekete
 dig rá
 most e
 cant.
 — M
 banditá
 inkább
 ben, m
 nő, val
 — O
 gyljete
 1981.
 5742
 7.07:
 Elemist
 számok
 Gyereke
 magaz
 17.35:
 Fuvósz
 verseny
 0.10:
 1.10:
 8.10:
 12.05:
 14.10:
 16.10:
 A rádi
 száí m
 magaz
 dalok
 Fuvósz
 lom, 23
 1.10:
 A H
 9.05:
 egykor,
 Kettőt
 négyko
 20.05:
 egyeste
 mak, 2
 módos
 reggel

VIII.

LESLIE EPSTEIN

A STEINWAY KVINTETT

Hol? Una carroza funebre? Si! — Egy halottaskocsi? Igen! — Fügöny az ablakon! És ugyanaz, mint a letakart tükör: Szellemek! Ha! Ha! Ha! — Levett egy kis tálkát a pincér tálcájáról.

A molett övegy is felállt, hogy kinézessen. Lengyel parfümöt használt és gömbölyded lapockája volt.

— Mister Margolies, meg kell tennünk az előkészületeket.

— Senki se mozdul, megértették? Senki se nyúl hozzá!

— De hát még naplemente előtt el kell temetni — mondta az öreg és Stutchkoff kifűzött cipője fölé hajolt. Az asszony a feje mellé térdelt.

Jesus hegyeset köpött a Steinway étterem padlójára.

— Kinában lesz jó! Mu-su dísznősi!

— Csodálatos érzés, ha öllek. Imádom. Öregem, nekem te annyi vagy csupán, mint egy légy. — Chino pisztolyával célba vette a pincér fejét. Abban a pillanatban elképesztő hangerővel a La Cucarachát kezdte harogni, azután pedig latin-amerikai melódiák egyvelege következett.

— Ajajajaj! — énekelte a konyhaajtóban Martinez, egy levesbe való káposztával a kezében, és persze borotvátlanul.

— Jöjj ki, az ablakba!

A két gyilkos lágyan ringatta magát, s az ujjait pattogtatták. Ők is szövegetül énekeltek a dalokat: a gyér szörzetű ropant gyatran, de a magasabbnak minő meglepetés, könnyed, elegáns tenor hangja volt. Majd egyszerre abbamaradt a zene. A fekete Checker autó, amely eddig rázkódott az erőlködéstől, most elhallgatott, meg sem moccant.

— Még! Még! — kiabálták a handiták, és lám, az autó, azaz inkább valaki a kocsi belsejében, mély, lágy, dallamos hangon, valóban beszélni kezdett.

— Oigan, muchachos! — figyeljétek, fiuk! — Nagon ma-

gányosok vagytok odabenn? — Nincs akivel beszélgethetnétek? Senki nincs, aki megértene benneteket? Si, én tudom, hogy gondjaitok vannak, de még mekkora s milyen súlyos gondjaitok! De nekem elmondhatjátok. Én meghallgatlak benneteket. Gyertek, jeni legények, hajszátok az ölembe a fejeteket és mondjátok el mindent. Ti nagy, derék jeni legényeim!

— Nők! Igazi nők! Quiero llevarla a la cama. Tengo que mamarme las tetas — Le akarom fektetni! Muszaj lesznom a osóccsét! — Beszélj a pasással, Chimo. A cicikről! Mondd meg Goldkornsnak!

A kölyök szeme egészen fenn akadt.

— Jaaaaj! Ugy érzem, mint-ha azokat a szavakat egyenesen a fülembé lihegte volna az a nő.

— Mama! — Ezt a szakács mondta: még mindig a konyhaajtóban állt.

— Fáztok, fiukák? Éhesek vagytok? Találjátok ki, mit főzök nektek? Forró, mézben főtt banánt! Zöldséglevest! Especijadades cubanas! Ugy bizony! Hős fiaim! És mit szólnátok egy jó meleg fürdőhöz? Jól esne? Bizzátok csak rám, muchachos! Kiadós gőzfürdő! Aztán alhatok. Milyen fáradtak vagytok, ugye, mennyire szeretnétek aludni. Si, si, en csak tudom. Én megértem. Senkinek sem akartok rosszat. Altatódal kell nektek. Ugyan, ki szeretne meghalni egypár zsidó miatt? Gyerünk, jeni fiukák! Gyertek át ide, hozzám! Hajszátok a fejeteket ide, az én forró keblemre!

Az idősebb csirkefogó felmászott V. V. Stutchkoff hasára, és eszeveszetten rángatta az ajtó kilincsét.

Megadjuk magunkat! Oké! Megadjuk magunkat!

— Hát nem, hapsikám, idefigyelj, hapsikám, én azt hiszem, ez az egész cirksuz egy nagy csapda. Hé banda, rázendíteni! Szünet nélkül játsszatok! Hangosan játsszatok.

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ez az utasítás a Steinway kvintett tagjainak szól, akik Offenbach muzsikájából összeállított vidám egyveleggel igyekeztek a parancsnak eleget tenni. De nem szabad elfelejteni, elsősorban: a mi zenekarunk nem rendelkezett erősítővel, másodsorban: A. Baer ott ült ugyan a helyén, és a karját is mozgatta, de hangszere nem volt a kezében. Így aztán még a kánkán résznel is egészen tisztán hallatszott a szírién hangja:

Duerma, duerma, mi ninito Duerma, duerma, mi amor Su mami lo está cuidando Y lo besa con amor.

Hölgyeim és uraim mi mindnyájan felnőttek vagyunk. Ebben a modern világban már alig létezik olyasmi, ami meglepetést okozna nekünk. De a most következő jelenettől még a legtapasztaltabbjaink is legszi-

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ez az utasítás a Steinway kvintett tagjainak szól, akik Offenbach muzsikájából összeállított vidám egyveleggel igyekeztek a parancsnak eleget tenni. De nem szabad elfelejteni, elsősorban: a mi zenekarunk nem rendelkezett erősítővel, másodsorban: A. Baer ott ült ugyan a helyén, és a karját is mozgatta, de hangszere nem volt a kezében. Így aztán még a kánkán résznel is egészen tisztán hallatszott a szírién hangja:

Duerma, duerma, mi ninito Duerma, duerma, mi amor Su mami lo está cuidando Y lo besa con amor.

Hölgyeim és uraim mi mindnyájan felnőttek vagyunk. Ebben a modern világban már alig létezik olyasmi, ami meglepetést okozna nekünk. De a most következő jelenettől még a legtapasztaltabbjaink is legszi-

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

Ezért aztán kezdetét vette az a folyamat, amelyet, azt hiszem, mindegyikünk megőrzött emlékezete sötét zugában, bárhogyan igyekezett is később kivetni onnan. Ezzel arra céloztam, hogy végeredményben erőteljes férfiak kerültek kivánatos nőkké egy helyiségbe! Otto Rank egyszer megjegyezte, hogy... de nem, nem nem szükséges, hogy időzzem. Hiszen tudjuk, ugye, hogy milyenek a férfiak. A Bechstein zongora előtti helyemről láttam, hogy az az örült alak a Steinway étterem padlójára teperi áldozatát — a nő nem is ellenkezett, lehet, hogy elájult!

„Itt a legszegényebb fiú is a nemzet legmagasabb posztjára kerülhet. Sokan elérték ezt: és az eljövendő esztendőkből még sokkal” többen fogják elérni.” Milyen forrásból, az idő miféle távoli mélyéről tört fel bennem ez a gondolat? Egyszerre rájöttem. Solomon Gitlitz bíró szavai, ő mondta ezt nekem az amerikai állampolgárságom felvételekor, ahogyan ezer és ezer más embernek is elmondják ilyenkor. És akkor abbahagytam a muzsikálást, nem játszottam tovább az Offenbachot. Felálltam. Murmelstein ott mellettem megráncigálta a ruhámat:

— Ne csináljon zűrt. Üljön vissza.

Eszembe jutott, milyen is voltam valaha, ifjan, büszkén, a fafüvös hangszereken játszó megvastagodott ajkával. 1943. Zord idők jártak mind az Egyesült Nemzetekre, mind a világ zsidóságára. De Solomon Gitlitz pápaszeme csillogott, úgy ragyogott, mint az ércpénz, és ugyanúgy ragyogott minden egyes szava is: „Érted róják a rendőrök az utcákat, azért vannak örökös készenlében a tuzoltók, hogy megmenthessenek, érted igyekezek megóvni az ország egészségét az orvosok, s bátor katonák és tengerészek őrzik a partokat.” A csábos nő hang elhallgatott, a dal véget ért. A fekete autó elhajtott. A Steinway kvintett tagjai egymás után lerakták hangszerüket. Csak A. Baer mozgatta a hangtalanul tovább a karját, mintha a vonót húzná. Teljes csend volt. Egyetlen hang hallatszott csupán: a

vesebben elfordítanak a tekintetüket. A hosszú pasas, valóban Jesus a neve, karjánál fogva megragadta a gyöngyosoros hölgyet, azt a vörösbarna hajú hölgyet, s a testével hozzádörögölt a hölgy testéhez. Majd bedugta kezét a csinos, bíborvörös ruhájába, és megmarkolta a hölgy mellét. El se tudom mondani, milyen bőszen játszott ta zenekarunk a Barcarolát, még a kifordult nyaku Tartakower is tömör hangokat csalt ki hangszereiből. De sem mi magunk, sem a művésztünk nem tudott urrá lenni a helyzeten.

szőrpamacok nőttek, s akinek szinte nem is látszott a szembogara, s aki léghajóról, csillagoktól, felhőkről meg égbőlről álmódosozott.

— Fjatelembert, azt hiszem, én megértem magát is a társát is. Én is voltam fiatal hajdanán éppen úgy, mint maguk. Én is bajuszt viseltem az ajkam fölött. És nagyvárosi lakos meg művelt ember se voltam mindig, bizony nem, valamikor én is olyan nyelven beszéltem, amelyet körülöttem senki sem értett meg. Téved, ha azt hiszi, hogy igazán Bécsben születtem. Az az igazság, hogy Gloggnitzban láttam meg a nagyvilágot, az pedig Bécsből több mint kétszáz kilométerre van. Egyetlen kövezett utca volt csak a városkában, pedig az az osztrák-magyar birodalomhoz tartozott. Hát nincs a sorsunkban valami hasonlóság? Nem vagyunk mind a ketten gyarmati nép fia? Hatéves koromban a lánytestvérem kezét fogva érkeztem a birodalom fővárosába. Eppen akkor ment le a nap. Sokan a kávéházakban ültek. Málnaszínű italokat ittak. A kirakatok üvegén megcsillantak az esti fények. Mindenki német nyelven beszélt. Láttam egy turbános férfit.

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

(Folytatjuk)

Bevallom, hogy a saját szavaim kissé messzire sodortak. Zihálást hallottam. A hátam mögött Jesus négykézlábra ereszkedett. A nő egyik lábáról eltűnt a cipő. Ezt már nem lehetett tovább nézni.

עמדה נכונה

שמעון פרס, יו"ר מפלגת העבודה הבחיר בסוף השבוע, כי בקונסולציה הנוכחית אין מה לדבר על הקמת "ממשלת אחדות לאומית" בהשתתפות המערך. דברים אלה שיקפו עמדה נכונה, אמר כי באחריותו.

עקרונית, הקמת "ממשלת אחדות לאומית" הינה דבר נכון, יפה ורצוי - שכן, משקלה הסגולי של עמדה מינימלית גדול בהרבה, כי אשר היא נתמכת על ידי 80 אחוז מנבחרי הימין, אולם, במצב הנוכחי הייתה, ממשלת האחדות הלאומית, הופכת לעגלה, אותה מושכים שני סוסים בעלי כוח שווה לעגלה כיוונים נגדיים. מובן, שהדבר היה גורם לשבירת העגלה - או למותם של שני הסוסים. כתוצאה ממאמצי יתר, דרך מר פרס בקובעו, כי מר בנין רצה להשתמש במערך רק לשם "קישוט" כשלונית.

גם מבחינת האינטרס הפנימי של המערך לא היה רצוי להשתמש לממשלה כזו, שכן צעד זה היה גורר את פרישתם של מיידיים מהמערך של אנשי מפ"ם, ושל שרי למית אלוני ויוסי שריד, במילים אחרות: ההצטרפות הייתה גורמת להחלשת הסיעה ה-20 אחוז ובעתיד הרחוק יותר הייתה הסיעה מתמודדת בבחירות לכנסת ללא כל סיכוי מעשי.

HELYES

ALLASFOGLALÁS

Simon Peresz, a Munkapárt elnöke a hétfőn félreérthetetlen szavakkal nyilvánította ki, hogy a jelenlegi konstellációban szó sem lehet „nemzeti egység-kormány” felállításáról, a Máárách részvételével. Ez a megnyilvánulás helyes volt, bár néhány nappal elkésett.

Elvben a nemzeti egységkormány felállítása szép, jó és kívánatos lett volna, mert hiszen egy politikai állásfoglalás fajsúlyosa sokkal nagyobb, az ország lakossága, illetve a lakosság választott képviselőinek 80 százaléka támogatja azt. A jelenlegi politikai konstellációban azonban a nemzeti egységkormány helytelen lett volna, mert olyan szekérré vált volna, amelyet két, körülbelül egyformán erős ló két ellentétes irányba húzott volna. Természetes, hogy ebben az esetben vagy a szekér tört volna össze, vagy pedig a lovak multak volna ki. Helyesen állapította meg Simon Peresz, hogy Begin csak kudarcainak „feldisítésére” használta volna fel a Mááráchot, ha az utóbbi el fogadta volna javaslatát.

A Máárách belső érdekei szempontjából sem lett volna kívánatos a „nemzeti egységkormány” felállítása, mert ez a lépés a Mápám, Sulámit Alonit és loszi Szárid azonnali kiválását vona volna maga után, tehát mintegy 20 százalékkal legyengítette volna a frakciót, amely minden kilátás nélkül indult volna a következő választásokon.

KINAI ÖRÖMÖK

A kínai Szecsuan-körzet labdarúgó- és röplabdacsapata fényes győzelmet aratott ellenfelein. Ennek öröme ifjú szurkolók csoportjal diadalmenetben járták be az utcákat - törtek zúztak és - felgyújtották a kommunista párt plakátjait.

UJ KELET

0770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
FÜGGETLEN NAPILAP
Telefon: 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. - Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

1981.XI.22

REAGAN:

«Valóságos stratégiai együttműködésre számítok Izráellel»

Az amerikai elnök és munkatársai igyekeznek megnyugtanni a zsidó köröket

Ronald Reagan amerikai elnök és helyettese, valamint közeli munkatársai a múlt hét végén két ízben is találkoztak zsidó csoportokkal annak érdekében, hogy megnyugtassák Izráelt és a zsidó közösséget négy tárgykörben, amely az utóbbi hetekben felkavarta a kedélyeket:

★ Az antiszemita jelenségek az AWACS-gépek eladásának vitája körül;

★ A 8 pontból álló Fahed-terv;

★ Az amerikai kormányzat vi szonyulása a PFSZ-hez, végül

★ A stratégiai együttműködés az Egyesült Államok és Izráel között.

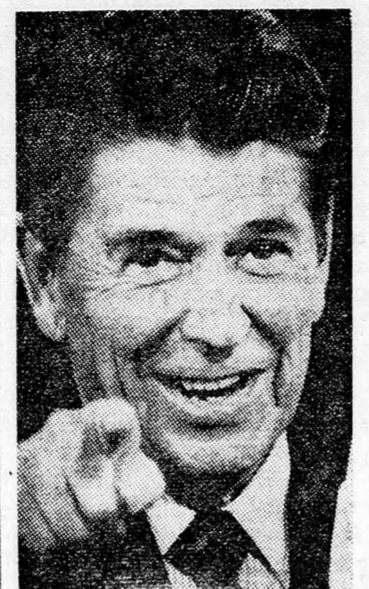
A mult csütörtökön reggel a Republikánus Párt zsidó tagjainak nagy csoportja látogatott el a Fehér Házba, míg aznap este a zsidó szervezetek elnöki tanácsának tagjaival folytatott megbeszélést Reagan. Az első találkózót Richard Allen, az amerikai elnök tanácsadója nyitotta meg, később maga Reagan és Bush is csatlakozott a megbeszéléshez.

A Fehér Ház urai élehangnyilatkozatban ítélték el az anti semitizmust és hozzátették, hogy

a kormányzat nem türi el ezt a jelenséget s mindenütt, ahol csak felüti fejét, a legteljesebb szigorral járnak el ellene.

Felszólalásában az elnök újra hangsúlyozta, hogy bizonyos reményt keltett benne az, hogy a Fahed-terv békéről és nem „dzsihádról” (szent háború) beszélt, de az Egyesült Államok nem fogadja el ezt, vagy az európai kezdeményezést elrendezési alapul. A Camp Davidben megállapított keret az egyetlen járható út a körzet békéjéhez.

A PFSZ-el kapcsolatban Reagan újra kijelentette, hogy előfeltétele a tárgyalásoknak Izráel elismerése, valamint a BT 242

REAGAN:
„Valódi együttműködés”

és 338 számú határozatainak elfogadása és - nem utolsó sorban - a terror beszüntetése.

Kitudódott, hogy a megbeszélés előtt a zsidó republikánus csoport beadványt készített, amelyben javasolták, hogy az elnök erőteljesebben hangsúlyozza fenti kijelentéseit.

A stratégiai együttműködésre vonatkozólag azt mondta Rea-

gan, hogy az USA nem csak „kozmetikai együttműködés”-re gondolt, hanem valóságos együttműködésre, amely mindkét fél hasznát szolgálja. Hozzátette, hogy az amerikai kormányzat várja Saron izráeli hadügyminiszter látogatását ebben az ügyben.

Richard Allen, az elnök biztonsgági tanácsadója ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy az amerikai kormányzat nagyon fontosnak véli a stratégiai együttműködést „Izráel biztonsága szempontjából” is. További részleteket azonban nem volt hajlandó közölni.

Egy feltett kérdésre válaszolva az elnök úgy nyilatkozott, hogy Amerika tisztában van Izráel gazdasági problémáival és elköteltelte magát, hogy vigyázson hadserege minőségi fölényére.

Még ha az európai államok nem is csatlakoznának a Színájban felállítandó nemzetközi erőhöz, akkor is megszervezik azt amerikai, columbiai és fidzsi katonákból, és ez a nemzetközi erő a helyszínen lesz már az elkövetkező áprilisban, még az izráeli kiürítés előtt - hangsúlyozták amerikai körök.

Az autonómira vonatkozólag ezek a körök azt a véleményüket nyilvánították, hogy egyik fél sem hajlandó még kielégítő kompromisszumra ebben az ügyben. Az amerikai-izráeli viszonyról szólva azt „érzékeny fázis”-nak minősítették és hangsúlyozták, hogy az Egyesült Államok megérti, hogy Izráel most nehéz időszak előtt áll a „végleges visszavonulás okozta sokk” miatt.

SÁRON:

«Meggzúntetni minden tevékenységet a «Lávi»-val kapcsolatban»

Ariel Saron hadügyminiszter utasította a repülőgépipari üzemi igazgatóságát, hogy szúntessen be minden tevékenységet, amely a Lávi harcirepülő építésével kapcsolatos.

A repülőgépipari vállalat vezetőse az utasítást az első lépésnek tekinti a program felszámolásából. Az eredeti terv szerint a Lávi harcirepülő a jövő évtizedben rendszeresítették volna a légierőnél.

A projektum felszámolása előreláthatólag nagyarányú lépitéseket von maga után, mind a repülőgépipari üzemen, mind azoknál a kisebb vállalatoknál, amelyek a repülőgépipari üzemen dolgoznak.

A Lávi gyártásával kapcsolatos határozatot az előző hadügyminiszter, Ezer Weizman javaslatára fogadta el a kormány. A miniszterelnökségi hivatal cáfolta, hogy felszámolják a programot, az ügy azonban szerepelt a repülőgépipari üzemi tá-

gozattá, hogy támogatja a fontos fegyverek, mint repülőgépek, tankok és rakétaszázadok izráeli előállítását.

SZAZ MOSAV SÜLYOS HELYZETBEN

Az ország mintegy száz mosávja nagyon sulyos anyagi helyzetbe került és annak a veszélye áll fenn, hogy számosan közülük kénytelenek lesznek felszámolni. Rövid távra szóló adósságuk meghaladja a 300 millió seklét, míg hosszú távon körülbelül egy milliárd seklével tartoznak.

A nehéz helyzetbe került mosávok közül 20 a Negevben, 20 a Gálilban, 15 Jeruzsálem körzetében, 15 a déli körzetben, és a többi északon van.

A Tnuát Hámosávim a mult héten táviratot intézett az ügyben Szimchá Ehrlich földművelésügyi miniszterhez, amelyben arra figyelmeztet, hogy ha a lehető leghamarábban nem tesznek lépéseket a mosávok szanálására, úgy veszély fenyegeti további fennállásukat.

S Z Á B A

SLOMO REISZ

ELHUNYATÁT GYÁSZOLJA

AZ ECKER CSALÁD ÉS BÉT KÁMÁ KIBUC

Temetése ma, 1981 november 22-én délután 15 órakor, Bét Kámában.

A NAGYVILÁGBÓL

JUTALOM

A szovjetek által támogatott afgán kormány nagyvonalú akciót indított az irástudatlanság felszámolására. Diákok és állami tisztviselők vesznek részt a betűvetés oktatásában, de arra panaszkodnak, hogy az engedélyezett szövegek kizárólag Marx, Lenin és Brezsnyev műveiből kölesönözhetők. Az egyik afgán anya elmesélte, hogy gyermeke különlegesen jó előrehaladásért egy Brezsnyevportrét kapott jutalomként. A család a szemébe dobta a képet és New-Delhibe menekült.

BÁLNA-VADÁSZOK

TOKIO. — Japán frontot akar alakítani a bálnavadászatot tiltó nemzetközi szervezet akciói ellen. Takao Kameoka gazdaságiügyi miniszter kormánytanácsos bejelentette, hogy sikerült megnyernie Norvégia, Izland, Dél-Korea, a Szovjetunió és más bálnavadász országok támogatását. A bálnahalászat szabályozásával foglalkozó nemzetközi bizottság júliusban, Japán tiltakozása ellenére, messzemenő korlátozásokat fogadott el, különösen a kihálóban levő kékbálna védelmére. A határozat előírja, hogy a bálnahalászok nem használhatnak robbanó szigonyt. A japánok szerint a kékbálna védelme a Csendes Óceán északi vizein felesleges, mert a japán tudósok megállapították, hogy nagy mennyiségben fordul elő. A Csendes Óceán északi vizei természetesen a japánok halásztevéletéhez tartoznak.

*

HINDU NEMET

BONN. — Egy nyugatnémet filmcsoport Indiában készítette el Carl Zuckmayer híres színdarabja, „A köpenicki kapitány” filmváltozatát. Mint ismeretes, a darab főszereplője, Voigt suszter, az ócskapiacra vásárolt egy egy tiszt uniformist és a katonák iránti feltétlen tiszteletet tanúsító németek, köztük magasrangú köztisztviselők, vakon engedelmeknek utasításainak. A filmet egyszerre vetítik majd Németországban és Indiában. Kérdés, hogy a hinduk ugyanolyan mértékben istenítik-e az uniformist, mint a poroszok. Indiai környezetben ugyanúgy hat-e a „Köpenicki kapitány”, mint a berlini utcákon.

*

„INTÓ”

WASHINGTON. — Az amerikaiak egy hétre tiltották a szovjet utasszállító repülőgépek forgalmát, mivel azok több esetben nem tartották be az előírt légi folyosókat. A szovjetek élesen tiltakoztak a provokációnak minősítették az intézkedést.

*

KÉMEK

New-York. — A Newsweek c. amerikai folyóirat szerint a Szovjetunió 350 kémret foglalkoztat az Egyesült Államokban, kizárólag az elektronikai berendezések titkainak kutatására. A Newsweek szerint a szovjet nagykövetség tagjainak létszáma sokkal nagyobb, mint tíz évvel ezelőtt volt és a lap részletes adatokat közöl egy teljes hálózatról, amelyet a szovjetek azért hoztak létre, hogy a Trident típusu legújabb amerikai tengeralattjáró elektronikai felszerelését kikémleljék. A KGB tevékenységének a központjai Washingtonban, New-Yorkban és San Franciscoban vannak. Kiderült, hogy komputer segítségével a szovjetek szüntelenül hallgatják bizonyos számokon folytatott telefonbeszélgetéseket

*

VÉSZJELZÉS

MÜNCHEN. — Nyugatnémet statisztikusok figyelmeztetnek arra, hogy a megnövekedett export ellenére nem csökkent a munkanélküliek száma és ezen a téren a következő esztendőben sem várható javulás. A müncheni IFO intézet „Prognózis 100” című időszaki jelentése beszámol arról, hogy 430 nagyvállalat a jövő esztendőben 50 ezer munkással csökkentti alkalmazottainak létszámát. Ezek a vállalatok ebben az évben 110 ezer alkalmazottat bocsátottak el. Előrelátásuk szerint a termelés 1982-ben 2,2 százalékkal lesz alacsonyabb mint ez évben.

*

LEKÉSTEK?

NEW-YORK. — A Time című folyóirat szerint Giscard d'Estaing kormánya annakidején tervet dolgozott ki Gádáfi eltávolítása érdekében és megpróbálta megszerezni az Egyesült Államok támogatását is. Eszerint egy magasrangú francia kormánytisztviselő Reagannek mutatta be a tervet jóváhagyás végett. Az USA nem volt hajlandó közvetlenül bekapcsolódni a terv végrehajtásába, csak annyit ígért meg, hogy amint Gádáfi eltűnik, azonnal elismerik utódjának a kormányát. Végül is azonban az amerikaiak oly hosszú ideig haboztak, hogy Giscard d'Estaing már nem volt határozottan képes, mert időközben megbukott a választásokon.

*

NYOMOR

KAIRO. — Egy Kairóban megjelent statisztika szerint több mint 300 ezer lakást az összehasonlíthatatlanul több mint hárommillió lakos él, aki többszörös figyelmeztetés ellenére sem hajlandó kiköltözni, mert nincs hol laknia. Azokat, akik mégis elhagyták a veszélyes lakásokat, sátrakban helyezték el, s itt várják az ígért új lakásokat, amelyek építése azonban „egyiptomi módra” történik vagyis nagyon lassan. Annál is inkább mert a vállalkozók elsősorban a villákat építik fel.

*

NAGY ORVOSI SIKER

BONN. — A nyugatnémet tudósoknak sikerült megmenteniük gyermekparalízisben szenvedő gyerekeket: kisagyukba egy elemmel működtetett ütemező helyeztek el. Ez a szerkezet összehangozta az abnormális mozgásokat és feloldja a paralizált gyermek izomzatának merevségét. A kezelés néhány hónapig tart és teljesen reménytelen esetekben is eredményes járt. Hat évvel felüli gyerekeknél és felnőtteknél alkalmazzák